

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820010132
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3820010132.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Mariána Dunčka na verejnom zasadnutí konanom dňa 01. júna 2021 prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza v trestnej veci obžalovanej

U. M., predtým N.,

nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom O., Y. nad O. XXX, t. č. na slobode, na verejnom zasadnutí neprítomnej,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/28/2020 zo dňa 06.10.2020 a takto jednomyselne

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa bola obžalovaná U. N. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodená spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza sp. zn. 2Pv 531/19/3307 zo dňa 10.03.2020 pre pokračovací prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Tr. zák. s poukazom na §§ 138 písm. a) a 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 24.12.2019 v čase okolo 14:00 hod. v rodinnom dome na adrese U. XXX/XX, Y. X., na chodbe do kuchyne pristúpila k poškodenému - jej manželovi Z. N. približne na vzdialenosť dvoch metrov, v ruke pri tom držala kuchynský nôž a povedala mu: „raz ťa aj tak zabijem“, pričom k zraneniu poškodeného nedošlo,

2/ dňa 28.12.2019 v presne nezistenom čase približne po 13:00 hod. v rodinnom dome na adrese U. XXX/XX, Y. X., vošla do kuchyne, odkiaľ si zo zásuvky pod sporákom vzala nôž, začala ho brúsiť kamenným pilníkom a začala kráčať smerom k zamknutým dverám poškodenej - jej dcéry Y. N. a nahlas je povedala: „ty špina zabijem ťa“, pričom k zraneniu poškodenej nedošlo,

pričom tieto konania a vyhrážky zabitím vzbudili u poškodených Z. N. a Y. N. dôvodnú obavu o ich život a zdravie, pretože nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré je obžalovaná stíhaná.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prokurátor odvolanie, ktoré zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku v neprospech obžalovanej. V jeho písomných dôvodoch uviedol, že výrok napadnutého rozsudku považuje za rozporný s ustanoveniami §§ 2 ods. 12 a 168 ods. 1 Tr. por., nakoľko pri hodnotení vykonaných dôkazov nepostupoval dôsledne a tieto vyhodnotil nesprávne, značne jednostranne v prospech obžalovanej. Konštatovanie súdu prvého stupňa, že po vykonanom dokazovaní sa vytvorili dve skupiny dôkazov, považuje za nelogické. Samotná výpoveď obžalovanej netvorí skupinu dôkazov a iné vykonané dôkazy ju nepotvrzovali, ba

naopak ju vyvracali. Jej výpoveď považuje preto len za jej účelovú obranu. Poukázal na výpovede obidvoch poškodených, ktoré dostatočne preukazujú spáchanie stíhaných skutkov. Tieto výpovede mal súd prvého stupňa vyhodnotiť v kontexte celého priebehu stíhaných skutkov, ktorých podstatou bolo prednesenie verbálnych výrokov so zbraňou, ktoré u poškodených vzbudili dôvodnú obavu o ich život a zdravie. Súdom prvého stupňa konštatované rozpory vo výpovediach poškodených považuje za nepodstatné. Výpoveď poškodenej Y. N. bola zároveň v celom rozsahu potvrdená výpoveďami ďalších 2 svedkov - príslušníkov PZ. Pokiaľ ide o motív konania obžalovanej, podľa znaleckého psychiatrického posudku bola obžalovaná pod tlakom dlhodobého stresu a pocitu bezmocnosti voči vzťahovým problémom v rodine, čo u nej spôsobovalo neurotické napätie a zlú kontrolu afektov počas konfliktov, čo vyústilo do podoby spáchania obidvoch stíhaných skutkov. Tie mali navyše gradujúcu tendenciu - išlo nielen verbálne ataky, ale tieto boli aj zvýraznené možnosťou použitia zbrane (noža). Dodal, že v dôsledku nesprávneho a neúplného vyhodnotenia spomenutého znaleckého posudku súdom prvého stupňa je po zrušení veci a jej vrátení na nové prejednanie potrebné doplniť dokazovanie osobným výsluchom znalca na hlavnom pojednávaní, aby mal súd prvého stupňa možnosť reálne zhodnotiť a overiť jeho závery, ktorým sa doposiaľ nevenoval. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu z dôvodov podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), d) Tr. por. a aby vec podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadril poškodený. Uviedol, že sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa. Poukázal na to, že obžalovaná sa v minulosti niekoľkokrát vyjadrila, že keby ho zabila, mala by pokoj. Tiež zostalo opomenuté, že obžalovaná cca pred 3 rokmi naháňala dcéru s nožom. Rovnako súd prvého stupňa zle vyhodnotil výpovede obžalovanej a poškodenej, pretože nie je pravdou, že dcéra mala ísť k obžalovanej cez sviatky po skutku zo dňa 24.12.2019. Boli dohodnuté ešte pred sviatkami, pričom uvedený súd prvého stupňa skonštatoval tak, že dcéra mala ísť na návštevu k obžalovanej napriek skutku, ktorý sa udial dňa 24.12.2019. Obžalovaná zároveň vedela, že dňa 28.12.2019 nebol doma on ani ich syn, pretože si to u neho overovala telefonicky.

K vyjadreniu poškodeného a k odvolaniu prokurátora sa písomne vyjadrila aj obžalovaná prostredníctvom obhajcu. Uviedla, že pri rozhodnutí o jej oslobodení spod obžaloby súd prvého stupňa postupoval v súlade so zásadou in dubio pro reo na základe vzájomne si odporujúcich nedôveryhodných výpovedí poškodených. Poukázala v tomto smere aj podporne na výpovede príslušníkov PZ a svoju konzistentnú výpoveď počas celého trestného konania, vrátane jej „nelogickej“ a náhlej motivácie k tomuto skutku (nekomunikácia s poškodeným počas 2 rokov, zabezpečené nové bývanie, vzťah s priateľom). Záverom uviedla, že poškodený Z. N. bol pred 14 dňami zadržaný pre nebezpečné vyhrážanie sa dcére - poškodenej Y. N. a bol dočasne vylúčený z užívania nehnuteľnosti, kde spolu žili. Zároveň mu boli odobraté zbrane, ktoré mal v legálnej držbe. Aj tieto skutočnosti majú dopad na posudzovanie vierohodnosti výpovede poškodeného v tejto trestnej veci a zároveň podporujú jej tvrdenia o vzťahoch v rodine a o osobe poškodeného.

Verejné zasadnutie o odvolaní bolo vykonané v neprítomnosti obžalovanej, a to pri splnení všetkých zákonných podmienok. Obžalovaná písomne požiadala odvolací súd, aby verejné zasadnutie vykonal v jej neprítomnosti. Prítomná prokurátorka krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí zotrvala na písomných dôvodoch odvolania podriadeného prokurátora. Obhajkyňa obžalovanej navrhla, aby odvolací súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol. Obhajkyňa obžalovanej navrhla na verejnom zasadnutí aj doplniť dokazovanie oboznámením listu od syna obžalovanej U. N. zo dňa 08.05.2021, ktorý jej tento zaslal poštou.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytykaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Prokurátor v dôvodoch odvolania namietal nesprávnosť postupu súdu prvého stupňa pri hodnotení vykonaných dôkazov, a to značne jednostranne v prospech obžalovanej, v čom videl pochybenia v zmysle § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. Prokurátor ďalej navrhol zrušiť napadnutý rozsudok aj z dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. c) Tr. por. s tým, že navrhol, aby po vrátení veci na nové prejednanie

a rozhodnutie bol pred súdom prvého stupňa osobne vypočutý znalec psychiater k vypracovanému znaleckému posudku na obžalovanú. Prokurátor napokon navrhol zrušiť napadnutý rozsudok aj z dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por., avšak z jeho odvolania jasne nevyplýva, ktoré ustanovenie Trestného zákona malo byť napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa porušiť.

Odvolačný súd považuje za potrebné poukázať v prvom rade na to, že podľa § 2 ods. 12 Tr. por. súd hodnotí vykonané dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, kto ich obstaral. Trestný poriadok pritom neustanovuje nijaké pravidlá pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti a ani váhu jednotlivých dôkazov.

Odvolačný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v prípade, ak by skutkový stav veci nebol podľa jeho názoru správne zistený, môže odvolací súd upozorniť súd prvého stupňa len na to, v ktorých smeroch sa má konanie doplniť, alebo čím sa treba znovu zaoberať, nesmie však udeľovať záväzné pokyny k spôsobu hodnotenia dôkazov.

Na základe vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa dospel ale aj odvolací súd k záveru, že vykonané dôkazy bez akýchkoľvek pochybností nepreukazujú, že sa stali skutky, pre ktoré je obžalovaná stíhaná - § 285 písm. a) Tr. por. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd zamietol aj návrh obhajkyne obžalovanej na doplnenie dokazovania prednesený na verejnom zasadnutí.

Súd prvého stupňa správne uviedol, že v rámci vykonaného dokazovania sa vytvorili dve skupiny dôkazov. Na jednej strane sú to dôkazy svedčiace pre záver, že sa obžalovaná dopustila skutkov uvedených v obžalobe (výpovede oboch poškodených a na ne nadväzujúce výpovede príslušníkov PZ, avšak len „z druhej ruky“). Na druhej strane ide o výpoveď obžalovanej, ktorá spáchanie stíhaných skutkov od začiatku trestného stíhania popierala. Tu je však potrebné dodať, že výpoveď obžalovanej v podstatnej okolnosti čiastočne podporovala aj výpoveď samotného poškodeného Z. N.. Išlo o tú okolnosť, že obžalovaná a poškodený sa spolu minimálne od júla 2018 nerozprávali, nekomunikovali a neboli medzi nimi ani žiadne hádky.

Aj odvolací súd je toho názoru, že na spáchanie stíhanej trestnej činnosti nemala obžalovaná prakticky žiaden relevantný motív. Obžalovaná bola v danom čase už pevne rozhodnutá potichu „odísť“ zo spoločnej domácnosti, nakúpila a objednala si aj veci potrebné pre svoju novú vlastnú domácnosť a našla si novú známosť. Aj s poškodenou Y. N. mala predtým dobrý vzťah, čo potvrdili aj obidvaja poškodení. Potom sa javí ako značne nelogické, aby sa obžalovaná bez „významnejšieho“ konfliktu, ktorý by mohol byť u nej spúšťačom agresívneho správania, mala poškodenému vyhrážať smrťou.

Nemenej významná je v smere hodnotenia vierohodnosti výpovede poškodeného Z. N. aj jeho možná motivácia k nepravdivej výpovedi pokiaľ ide o jeho tvrdenia, že nevie, kto sa bude starať o ich syna (o ktorého je potrebné sa starať pre jeho zdravotný stav), a ako mohla obžalovaná ich (už dospelé) deti pripraviť o spoločné vianočné sviatky. Prítom obžalovaná uvádzala, že o tejto skutočnosti ich spoločné deti vopred informovala (dala im dokonca skôr aj vianočné darčeky), ktorá skutočnosť vyplynula aj z výpovedí obidvoch poškodených. Poškodeného Z. N. vtedy „postavila pred hotovú vec“, nakoľko mu úmysel odísť na vianočné sviatky zo spoločnej domácnosti vopred neoznamovala. Navyiac dňa 24.12.2019, napriek vôli odísť na vianočné sviatky mimo spoločnej domácnosti, pripravovala rodine aj štedrovečernú večeru.

Správne súd prvého stupňa, teda v prospech obžalovanej, vyhodnotil zjavné rozpory vo výpovediach obidvoch poškodených o priebehu skutku v bode 1/ v súvislosti s tým, ako sa mal do rúk obžalovanej dostať kuchynský nôž.

Aj pokiaľ ide o skutok v bode 2/, súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov postupoval podľa názoru odvolacieho súdu správne a zákonne. Podstatným v danom smere bolo najmä zistenie, že poškodená Y. N. bola podľa svojej vlastnej výpovede v čase prítomnosti obžalovanej v dome vo svojej izbe, ktorá je vo vzdialenosti asi 6 metrov od kuchyne a ktorú uzamkla, pričom dvere do nej boli plné, teda nebolo možné cez ne vidieť. Aj napriek tomu poškodená vypovedala, že obžalovaná po príchode do domu z prvej zásuvky spod šporáku vytiahla nôž aj osličku, začala ňou brúsiť nôž a nadávala: „...špina, sviňa...“, ale rozprávala sa sama so sebou. Potom mala obžalovaná ísť za ňou do jej izby a povedať slová:

„Špina, zabijem ťa“, avšak toto z izby nevidela a nevidela ani to, či mala obžalovaná vtedy v ruke nôž. To poškodená len usudzovala z toho, čo obžalovaná vtedy hovorila a že počula brúsiť nôž a jej chôdzu. Keďže sa obžalovanej neprihovorila a vôbec sa nestretli z „očí do očí“, nebolo dostatočne preukázané, že by obžalovaná mohla mať skutočne vedomosť o tom, že sa v dome nachádza aj poškodená. Poškodená vypovedala aj to, že obžalovaná telefonovala predtým jej bratovi a pýtala sa ho len na to, či je doma otec (poškodený). Teda obžalovaná nechcela vedieť, či je doma aj ona. Potom prednesenie vyhrážok bez uvedenia osoby, ktorej sú adresované, a navyše za situácie, že obžalovaná nemusela mať ani vedomosť o prítomnosti dcéry v dome, je samo osebe nepostačujúce pre vyslovenie viny obžalovanej pre tento skutok.

Odvolací súd preto sumarizuje, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozsudku riadne vysporiadal so všetkými dôkazmi a okolnosťami významnými pre svoje rozhodnutie, ktoré podrobne, logicky a aj presvedčivo odôvodnil. Pritom platí, že na preukázanie viny obžalovaného musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky zákonné skutkové okolnosti a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného možného záveru. Výrok o vine môže byť založený teda len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok a že ho spáchal obžalovaný. V prejednáwanej veci takýto stav vôbec nenastal v prípade obidvoch obžalobných skutkov.

Odvolací súd z pohľadu vyššie uvedeného záveru poukazuje na základnú zásadu trestného konania in dubio pro reo, teda „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“ (§ 2 ods. 4 Tr. por.). Použitie tejto zásady prichádza do úvahy najmä vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli o dokazovanej skutočnosti trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu danej veci, v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie. V prejednáwanej veci súd prvého stupňa postupoval súladne aj z pohľadu tejto zásady, pretože nebola vylúčená možnosť iného záveru, ako o vine obžalovanej.

„Usvedčujúce“ výpovede poškodených Z. N. a Y. N. (priamych svedkov stíhaných skutkov) sa javili aj odvolaciemu súdu ako rozporuplné. V istých smeroch boli nelogické, pričom na závere o ich nevierohodnosti, a teda nedostatočnosti pre vyslovenie viny obžalovanej nepostačovali ostatné vykonané dôkazy. Tieto boli dôkazmi nepriamymi, teda „z druhej ruky“. Závery znaleckého psychiatrického posudku na obžalovanú mali navyše svoj podklad aj v týchto rozporuplných dôkazoch.

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku prokurátora, že súd prvého stupňa nesprávne a neúplne vyhodnotil znalecký psychiatrický posudok na obžalovanú, a preto je potrebné po vrátení veci doplniť dokazovanie osobným výsluchom znalca na hlavnom pojednávaní, aby mal súd prvého stupňa možnosť reálne zhodnotiť a overiť jeho závery, ktorým sa doposiaľ nevenoval, k tomu odvolací súd uvádza nasledovné. Prokurátor týmto svojim tvrdením zjavne „podceňuje“ vo veci konajúce súdy v tom, že iba znalec si môže urobiť závery, ktoré súd nevie sám interpretovať. Takéto jeho tvrdenie je zavádzajúce, a navyše potom aj „zvláštne“ vzhľadom k jeho procesnej aktivite v konaní. Totiž v podanej obžalobe sám prokurátor navrhoval súdu prvého stupňa len oboznámiť tento znalecký posudok na hlavnom pojednávaní, čo sa následne aj stalo - opätovne s jeho súhlasom (ako to vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 06.10.2020).

Z takto rozvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny a zákonný, a preto odvolanie prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.